

VERKSAMHETSBEKRIVNING FÖR NEDRE MOTALA STRÖMS OCH BRÅVIKENS VATTENRÅD

För perioden 1 januari 2023 till 31 december 2023

2023-09-05

INNEHÅLL

1. Inledning.....	3
1.1 Geografisk avgränsning.....	3
1.2 Syfte	4
2. Deltagare	5
2.1 Övriga aktörer	5
3. Organisation.....	6
4. Handlingsplan.....	7
5. Finansiering.....	8
6. Administrativa uppgifter	9

1. Inledning

Varför vattenråd?

Vattenråd är regionala och lokala samverkansorgan. Här kan berörda aktörer mötas och diskutera sig fram till gemensamma lösningar i vattenfrågor. Det är här beslutande myndigheter i första hand kommer att lyfta frågor där man vill ha delaktighet från berörda aktörer (citat efter Vattenråd – teori och praktik, Vattenmyndigheterna för Västerhavet och Södra Östersjön, 2008, s.8).

Genom ett vattenråd kan boende och verksamma inom ett avrinningsområde skapa sig inflytande och påverka förvaltningen av vattnet. Medverkan i ett vattenråd är frivilligt. Vattenrådet är ingen egen myndighet och tar inte över enskilda medlemmars ansvar inför lagen. Vattenråden behöver inte enas om yttranden till myndigheterna, utan alla synpunkter ska lyftas fram. Alla medlemmar har dessutom rätt att yttra sig direkt till myndigheterna.

Vattenförvaltningen syftar till att uppnå och upprätthålla god status på vårt vatten. Naturvård, fiskevård, gröna näringar, industri, sjöfart och lokala miljömål och kommunernas översiktsplanering är exempel på viktiga inslag i Sveriges vattenförvaltning. Vattenmyndigheten har det övergripande ansvaret. Lagstiftningen ställer krav på öppenhet och lokal samverkan. Vattenråden förväntas spela en central roll.

Lagstiftning

Förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön – en följd av Europeiska Unionens ramdirektiv för vatten - omfattar inte bara dricksvatten utan allt grundvatten samt vattendrag, sjöar och kustvatten. Vattnet indelas i avrinningsområden efter dess naturliga väg i landskapet.

SFS 2004:660, 2 kap § 4: Vattenmyndigheterna skall planera sitt arbete enligt denna förordning så att det möjliggör och uppmuntrar till deltagande av alla som berörs av förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön. Innan vattenmyndigheterna fattar beslut om kvalitetskrav, förvaltningsplaner och åtgärdsprogram eller i övrigt handlägger frågor enligt denna förordning av större betydelse skall myndigheten samråda med de myndigheter, kommuner, organisationer, verksamhetsutövare och enskilda som berörs av beslutet.

1.1 Geografisk avgränsning

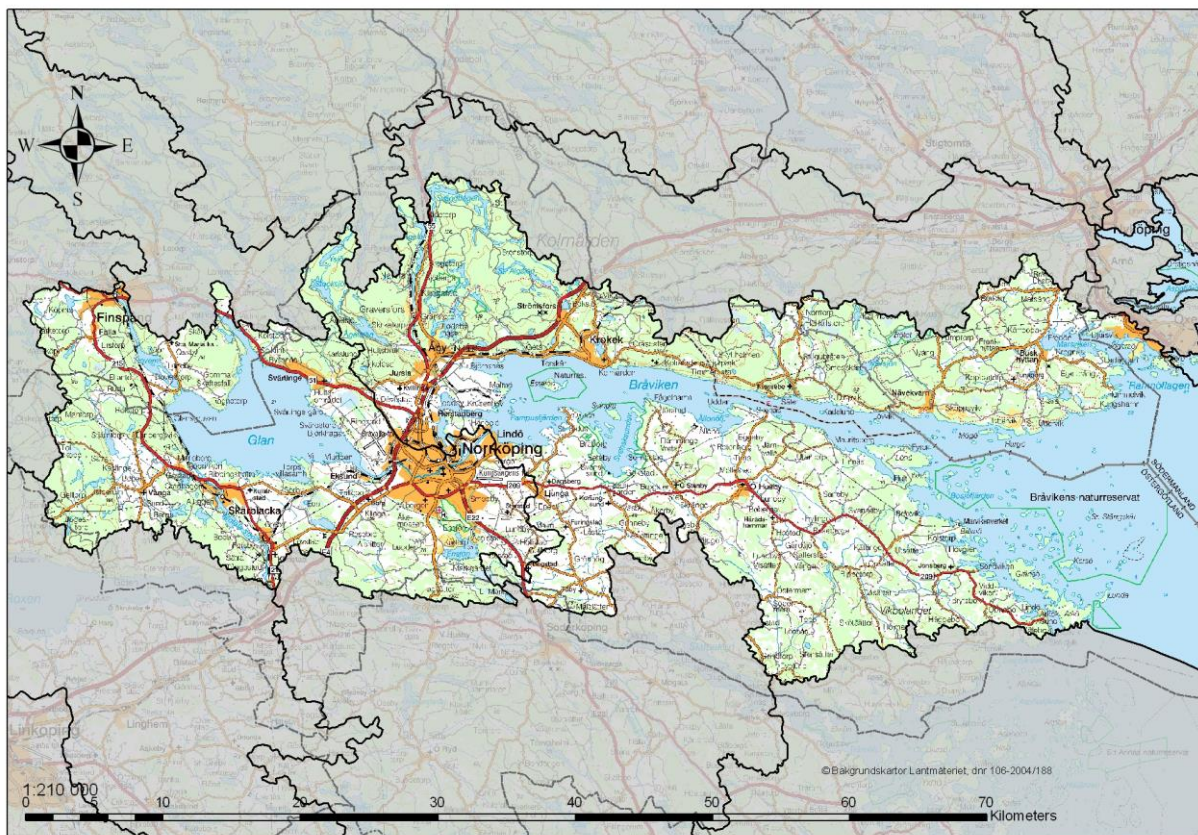
Vattenrådet för Nedre Motala ström och Bråviken omfattar Glans delavrinningsområde och Bråvikens delavrinningsområde (se kartan nedan).

I öster gränsar området till Östersjön och i norr finns Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund och vattenråd. I väster gränsar området till Finspångsåarnas vattenråd med tillhörande delavrinningsområden, i sydväst finns sjön Roxen och delavrinningsområdet för Motala ströms mittfåra. Söder om vattenrådets område finns Söderköpingsåns vattenråd och i sydost kustens delavrinningsområde. Motala ströms avrinningsområde uppströms och strax norr om Norsholm ingår inte i området för Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenråd.

Några av de större vattenförekomsterna som ingår i vattenrådets område är Bråviken, Glan, Marsviken, Dovern, Ensjön, Ågelsjön samt de delar av Motala ström som ligger nedströms Norsholm.

Vattenrådets område ligger i Östergötlands län och Södermanlands län och berör Norrköpings kommun, Finspångs kommun, Nyköpings kommun, Oxelösunds kommun, Söderköpings kommun och Linköpings kommun.

De städer och större tätorter som ligger helt eller delvis inom området är Norrköping, Finspång, Oxelösund, Skärblacka, Krokek-Strömsfors, Åby-Jursla, Svärtinge, Näveksvarn, Östra Husby, Kimstad och Arkösund.

Område för Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenråd.

1.2 Syfte

Syftet med Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenråd är att skapa ett helhetsperspektiv på vatten och att vara ett lokalt samverkansorgan som har en dialog med länsstyrelsen, Vattenmyndigheten för Södra Östersjön, kommuner och andra berörda aktörer samt att aktivt föreslå åtgärder samt fungera som stöd vid genomförande av åtgärder.

Syftet med vattenrådet är även att ansvara för samverkan mellan olika lokala intressenter och aktörer rörande frågor som är knutna till vattenförvaltningen av grundvatten, inlandsvatten och kustvatten.

Ytterligare ett syfte är att samverka regionalt, särskilt med angränsande vattenråd som till exempel med Finspångsåarnas vattenråd och Söderköpingsåns och Slätbakens vattenråd samt med övriga relevanta vattenråd inom huvudavrinningsområdet för Motala ström.

2. Deltagare

I vattenrådet finns det representanter från olika aktörer som på olika sätt har intresse av vattenfrågor inom Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenrådsområde.

Deltagarna i vattenrådet förväntas att aktivt bidra till förverkligandet av vattenrådets syfte, mål och handlingsplan så som de är beskrivna i denna verksamhetsbeskrivning.

Målet är att organisationer, föreningar, företag och andra aktörer inom de två delavrinningsområdena ska vara representerade i vattenrådet. Det är också viktigt att alla berörda kommuner finns representerade i vattenrådet.

Intressenter i form av enskilda personer, som till exempel boende, företag och föreningar kan bilda arbetsgrupper för ett specifikt geografiskt område (som t.ex. för en sjö) eller arbetsgrupper för ett tematiskt område. Dessa arbetsgrupper har rätt att vara representerade i vattenrådet och få stöd från Norrköpings kommun eller i förekommande fall av annan berörd kommun. Arbetsgrupperna bildas och organiserar sig själva. Ett exempel på en arbetsgrupp är Arbetsgruppen för Ensjön.

Antalet deltagande aktörer i Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenråd är inte begränsat.

I vattenrådet ska det finnas representanter från den privata, offentliga och ideella sektorn.

I Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenråd ingår representanter från bland annat:

- Kommuner (politiker och tjänstemän)
- Jordbruksnäring
- Skogsnäring
- Industri
- Fiske
- Ideella föreningar

Deltagare i vattenrådet blir man efter intresseanmälan till vattenrådet. I anmälan ska det framgå att personen ifråga är utsedd av den aktör som han/hon representerar.

Aktörer som önskar utträda ur vattenrådet ska anmäla detta till vattenrådet senast två månader innan utträde sker.

2.1 Övriga aktörer

Vattenrådet kan adjungera lämpliga experter vid behov, till exempel från myndigheter, universitet, intresseföreningar och representanter från andra vattenråd.

3. Organisation

Administration

Vattenrådet administreras av Norrköpings kommun, samhällsbyggnadskontoret som är sammankallande till möten (stormöten och vattenrådsmöten) och har sekreterarskapet genom att ansvara för att mötesanteckningar görs.

Bakgrunden till att samhällsbyggnadskontoret (dåvarande stadsbyggnadskontoret) har den administrativa rollen är enligt ett beslut av samhällsplaneringsnämnden (dåvarande stadsplaneringsnämnden) i Norrköpings kommun från den 11 maj 2010 som godkände bildandet av Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenråd.

Vattenrådsmöte och stormöte

Vattenrådet är organiserat i fyra nivåer eller forum;

- 1) Stormöte
- 2) Vattenrådsmöte
- 3) Planeringsgruppen
- 4) Arbetsgrupper för ett geografiskt eller tematiskt område. Arbetsgrupperna ordnar sina möten själva. Följande arbetsgrupper finns inom vattenrådet:
 - Ensjöns arbetsgrupp
 - Glans arbetsgrupp
 - Jonsbergsån och Varaåns arbetsgrupp
 - Vadsbäckens arbetsgrupp
 - Arbetsgrupp för Fria fiskvägar i Motala ström

Vattenrådet ordnar möten på två nivåer; dels stormöten med allmän inbjudan, bland annat riktat till allmänheten via vattenrådets webbplats dels vattenrådsmöten för deltagarna i vattenrådet.

Stormötena bör hållas minst en gång per år. På dessa möten ska aktörer och arbetsgrupper som vill delta i vattenrådet ges möjlighet att anmäla detta.

Efter att ett stormöte har hållits ska vattenrådet på ett *vattenrådsmöte* se över och vid behov revidera verksamhetsbeskrivningen.

När vattenrådet ska enas om ett beslut ska detta ske genom diskussion för att sen ta beslut i samförstånd. I möjligaste mån eftersträvas enhetliga ställningstaganden eller beslut.

Vid meningsskiljaktigheter ska vattenrådet redovisa flera olika åsikter eller förslag och det liksom vilken aktör som har en annan ståndpunkt ska noteras i mötesanteckningarna.

Varje aktör på vattenrådsmötet har en röst och detta oavsett hur många personer som representerar den aktören på mötet.

För att vattenrådet ska kunna fatta beslut måste det på vattenrådsmötet finnas representanter från minst en aktör vardera från den privata, offentliga och ideella sektorn.

Varje vattenrådsmöte ska avslutas med att tidpunkt för nytt möte bestäms.

Beslut om upplösande av vattenrådet ska fattas av två på varandra följande vattenrådsmöten.

Planeringsgruppens uppdrag

En planeringsgrupp finns för vattenrådet. Personerna i planeringsgruppen bör representera den privata, offentliga och ideella sektorn. Norrköpings kommun, samhällsbyggnadskontorets representant ska ingå i gruppen.

Planeringsgruppen ska godkännas av vattenrådet.

Syftet med planeringsgruppen är bland annat att planera och förbereda ärenden innan de tas upp på vattenrådsmötet. Ett exempel kan vara att revidera verksamhetsbeskrivningen. En annan uppgift kan vara att hantera löpande frågor som rör vattenrådet mellan dess möten.

4. Handlingsplan

Vattenrådet ska:

Arbeta för att miljö kvalitetsnormerna för de vattenförekomster som finns inom vattenrådets gränser uppnås.

Vara en källa till information och aktivt sprida information till de som berörs av vattenfrågor i vattenrådsområdet.

Identifiera och sammanställa lokal kunskap och synpunkter från vattenrådets deltagare som rör vattenrådsområdet.

Föra en dialog med vattenmyndigheten, länsstyrelsen, kommuner och andra berörda aktörer, till exempel om prioriteringar av åtgärder och samhällsnyttan av dessa samt delta i utformningen av miljö kvalitetsnormer (MKN), hjälpa till att ta fram statusklassning av vattenförekomster och aktivt föreslå åtgärder.

Vara remissinstans och delta i samråd kring de produkter som tas fram i förvaltningscykeln, till exempel åtgärdsprogram, förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer, miljöövervakningsprogram och andra väsentliga frågor.

Vattenrådets konkreta uppgifter:

- Sammanställa en samlad bild av vattenrådsområdets problem och källfördelningen för dessa och föreslå åtgärder.
- Arbeta för att minska övergödning, utsläpp av miljögifter och fysisk påverkan på vattnen och dess omgivning. Detta kan komma att ske genom rådgivning, utbildning, sammanställning av information, initiering av projekt med mera.
- Delta i vattenmyndighetens och länsstyrelsernas samrådande möten, informationsträffar och liknande.
- Ta fram informationsmaterial och ordna möten för vattenrådets deltagare och andra berörda.
- Samverka med andra organisationer och vattenvårdsförbund/vattenråd.
- Vara ett ”bollplank” till länsstyrelsen vid framtagandet av lokala vattenvårdsprogram.
- Stödja arbetet med att bilda arbetsgrupper.

- Uppdatera webbplatsen för Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenråd som finns på www.nedremotalastromsochbravikensvattenrad.se

Planerade aktiviteter för verksamhetsåret 2023:

- Hålla minst ett stormöte där vi har en workshop för att identifiera prioriterade åtgärder framåt
- Hålla minst ett vattenrådsmöte
- Delta på Vattenrådets dag
- Se till att bidrag söks för minst en vattenåtgärd, t ex våtmark
- Dialog med minst tre markägare för att initiera åtgärder
- Uppdatera och se över medlemslistan.
- Se över möjlighet att ansöka om en lokal åtgärdssamordnare
- Uppdatera och se över hemsidan
- Öka samarbetet med Länsstyrelsen och deras åtgärder samt Greppa näringen för att samordna våra åtgärder.
- Öka samarbetet med Motala ströms vattenvårdsförbund
- Dialog om utvecklat samarbete med Miljövetarlinjen, LIU
- Analys av Ensjön för att se vilka utlopp som påverkar mest och förstå intern belastning
- Utred möjlighet att anlägga våtmark i Björkalundsdiket
- Utvärdera befintliga våtmarker i Ensjön
- Se över hantering av dikesrensning utmed Jonsbergsån/Varaån
- Försök få till åtgärd utmed Hagnerydsbäcken
- Sprid till markägare vad vattenrådet kan hjälpa till med

5. Finansiering

Intäkter och kostnader

Startbidrag och årligt driftbidrag har sökts och beviljats. Bidraget sätts in på ett särskilt konto hos samhällsbyggnadskontoret i Norrköpings kommun och omfattas därmed av kommunens revisionsarbete.

Vattenmyndigheterna har som målsättning att kunna lämna årliga driftsbidrag till vattenråden.

Kostnader för administration och möten med mera kommer bland annat att finansieras genom dessa bidrag. Andra utgifter som till exempel skulle kunna finansieras på detta sätt är utredningar.

Årsredovisning och budgetplanering

Vattenrådets verksamhetsår omfattar perioden den 1 januari till och med den 31 december.

Årligen ska vattenrådet skicka in en årsredovisning till Vattenmyndigheten för Södra Östersjöns vattendistrikt. Årsredovisningen ska innehålla en redogörelse för vattenrådets verksamhet samt en ekonomisk redovisning för verksamhetsåret.

Inför påbörjandet av ett nytt verksamhetsår, men dock senast den 1 april pågående verksamhetsår, ska vattenrådet ta fram och besluta om en budget som redovisar vattenrådets tillgångar och intäkter samt planerade utgifter för verksamhetsåret.

Innan beslut tas om budgeten ska alla aktörer och då särskilt arbetsgrupperna fundera över samt föreslå hur budgeten ska utformas.

Policy för medfinansiering

Vattenrådet medfinansierar inga fysiska åtgärder. Vattenrådet kan medfinansiera utredningar, åtgärdsplaner, studieresor och seminarier. Vid enstaka tillfällen och efter ett särskilt beslut, till exempel i budgeten, kan vattenrådet besluta om att medfinansiera skötseln av en fysisk åtgärd. Vattenrådet kan stödja till exempel genomförandet av en åtgärd utan att bidra ekonomiskt.

Orsak till detta ställningstagande är att vattenrådet har en relativt liten budget i jämförelse med vad en fysisk åtgärd kostar.

6. Administrativa uppgifter

Vattenrådets adress

Norrköpings kommun
Samhällsbyggnadskontoret
Ekologisk hållbarhet
Att: Maria Rothman
601 81 Norrköping

Kontaktperson

Maria Rothman, maria.rothman@norrkoping.se

Planeringsgruppen

Norrköpings kommun – Maria Rothman
Nodra AB – Bodil Widell
Arbetsgruppen för Ensjön – Lennart Ekman
Arbetsgruppen för Glan – Hugo Andersson
Arbetsgruppen för Jonsbergsån och Varaån – Anne-Louise Israelsson
Arbetsgruppen för Vadsbäcken – Per Helgesson

Vattenrådets deltagare

Kommuner

Finspångs kommun
Linköpings kommun

Norrköpings kommun

Nyköpings kommun

Oxelösunds kommun

Representant

Jonny Savenhed
Gunnar Ölvingson
Anna-Stina Påledal
Håkan Lundberg
Maria Rothman
Marcus Fägerstrand, politisk representant
Sverker Wadstein, politisk representant
Simon Karlsson
Carolina Ljungqvist
Fanny Ramström
Per Berggren
Anneli Alfredsson

Skogsstyrelsen
Söderköpings kommun

Vakant
Bengt Johansson

Industrier och företag

BillerudKorsnäs AB
Finspångs Tekniska Verk AB
Holmen Paper AB
Jernbro
Nodra AB

Norrköpings Hamn AB
Tekniska Verken i Linköping AB

Anna Kullberg
Linda Lundsted
Leonard Dahlberg
Richard Melchert
Bodil Widell
Tora Strandberg
Anna Bellner
Eva Egertz
Ola Palmquist
Jacob Bergengren

Föreningar

Arbetsgruppen för Ensjön

Arbetsgruppen för Glan
Arbetsgruppen för Jonsbergsån och
Varaån
Arbetsgruppen för Vadsbäcken
Bråvikens Segelsällskap
Cityfiske i Norrköping

Dagsbergs/Furingstad dikningsföretag
Glans fiskevårdsområdesförening
LRF

Lösings Häradsallmänning

Markgärdets fritidsstugeförening
ekonomiska förening
Naturskyddsföreningen Norrköping
Sportfiskarna
Stenbäck-Torsskär vägförening
Svenska Båtunionen

Vångabygdens utvecklingsgrupp
Östergötlands Båtförbund
Östra Eneby Invallningsföretag
Södra skogsägarna AB
Jonsbergs kvarnen vattenintressenter

Lennart Ekman
Carl-Henrik Rybardt
Hugo Andersson
Anne-Louise Israelsson

Per Helgesson
Mats Johansson
Kenneth Israelsson
Bengt Rastland
Fredric Nilsson
Lars Johansson
Anders Magnusson
Håkan Israelsson
Henrik Lejefors
Johnny Lundgren
Stefan Johansson
Andreas Öhr

Cecilia Ambjörn
Vakant
Håkan Nilsson
Kristina Carlstedt
Henrik Rybardt
Christer Sandberg
Jonatan Olofsson
Vakant
Tetta Wedendal
Johan Bagge

Adjungerad

Länsstyrelsen Östergötland

Sandra Askling
Maria Gustavsson

Privatpersoner, partier mm

Privat

Privat men även MP

Hans-Erik Eriksson

Robert Norman